

علوم و فنون ۳

۱- نوع ادبی آثار «شمس و طغرا، تهران مخوف، جعفر خان از فرهنگ برگشته و دهکده پرملال» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) رمان، رمان، رمان، داستان کوتاه
(۲) رمان، نمایشنامه، داستان کوتاه، نمایشنامه
(۳) رمان، رمان، نمایشنامه، رمان
(۴) نمایشنامه، رمان، نمایشنامه، داستان کوتاه

۲- از نظر تاریخ ادبیات کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) پروین اعتصامی در قصیده به سبک مولوی و لطافت شعر سعدی می‌سرایید. اوج هنری پروین در قطعات اوست که در آن‌ها به شیوه‌ی انوری و سنایی توجه دارد.
(۲) نیما یوشیج کوشید شعر را به هنجار نثر و سادگی نزدیک کند. او در این مسیر از واژگان روزمره و عامیانه بهره برد. او در سال ۱۳۰۱ ه. ش منظومه‌ی افسانه را منتشر کرد.
(۳) پس از وقایع کودتای ۲۸ مرداد، نوعی سرخوردگی و یأس در میان روشنفکران و شعرا پیدا شد و جریان سمبولیسم اجتماعی یا شعر نو حماسی رواج یافت.
(۴) اولین کنگره‌ی نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ بود که نیما در آنجا شعر «آی آدم‌ها» را خواند و پس از آن شیوه‌ی نیما در کنار شعر سنتی رواج یافت.

۳- پدیدآورندگان آثار «همسایه‌ها، آتش خاموش، ظهور و ضیافت» به ترتیب خالق کدام اثر نیز هستند؟

- (۱) جای پای خون، شهری چون بهشت، مدار صفر درجه - دلاویزتر از سبز
(۲) مدار صفر درجه، شهری چون بهشت، دلاویزتر از سبز، جای پای خون
(۳) شهری چون بهشت، دلاویزتر از سبز، جای پای خون، مدار صفر درجه
(۴) مدار صفر درجه، دلاویزتر از سبز، جای پای خون، شهری چون بهشت

۴- کدام گزینه درباره‌ی سید محمد علی جمال‌زاده نادرست است؟

- (۱) داستان‌های او خالی از کلمات عامیانه هستند و بیشتر از سبک نویسندگی، به محتوای اثر توجه داشت.
(۲) راه آب نامه و تلخ و شیرین از آثار او هستند.
(۳) او را با مجموعه داستان «یکی بود یکی نبود» آغازگر داستان‌نویسی فارسی به شیوه‌ی نوین می‌دانند.
(۴) در داستان‌نویسی همان راهی را پیش گرفت که دهخدا و زین‌العابدین مراغه‌ای آغاز کرده بودند.

۵- آثار جلال آل‌احمد، در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- (۱) زمین سوخته، خسی در میقات، ارزیابی شتابزده، سه تار
(۲) مهاجر کوچک، زمین سوخته، دید و بازدید، مدیر مدرسه
(۳) مدیر مدرسه، ارزیابی شتابزده، از آسمان سبز، سه تار
(۴) خسی در میقات، سه تار، دید و بازدید، زیارت

۶- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات درست‌اند؛ به جز

- (۱) دعایی گر نمی‌گویی به دشنامی عزیزم کن / که گر تلخ است، شیرین است از آن لب هر چه فرمایی (تضاد - تناقض)
(۲) ببارید و ز هم بگسست و گردان گشت برگردون / چو پیلان پراکنده میان آبگون صحرا (جناس - واج آرایی)
(۳) از صراط مستقیم شرع پا بیرون منه / چون گسست از رشته سوزن، زود خود را گم کند (تلمیح - مراعات‌نظیر)
(۴) هر خس و خاری در این صحرا بهاری داشت، لیک / سر به سر دوران عمر ما خزانی بیش نیست (تضاد - مراعات‌نظیر)

۷- در کدام بیت، هر سه آرایه‌ی «تضاد، تناقض، مراعات‌نظیر» دیده می‌شود؟

- (۱) تا نریزی روزگاری آب بر دست سبو / هم‌چو جام می‌نگردی محرم میخانه‌ها
(۲) مست است و بود دل ز کف مردم هشیار / ما مست چو چشمان تو هشیار ندیدیم
(۳) از خلاف آمد عادت بطلب کام که من / کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم
(۴) هرگز کسی که خانه‌ی مردم خراب کرد / آباد بعد از آن نبود خاندان او

۸- در همه‌ی ابیات، آرایه‌ی تلمیح وجود دارد؛ به جز

- (۱) ز نومیدی گشایش جو، که چشم پیر کنعانی / ز پیراهن غبار آورد و شد روشن ز پیراهن
(۲) چاره‌ی آینه‌ی رسوا، شکستن می‌کند / حرف حق تا نشنوی منصور را بردار زن
(۳) چند بر گوساله‌ی زرین شوی صورت پرست / چند بر بزغاله‌ی پر زهر باشی میهمان
(۴) زمهری طالبان حق بر سر مستی آمدند / وان که ز باده ننگ داشت طالب جاه و نام شد

۹- در کدام بیت آرایه‌ی «تضمین» به کار نرفته است؟

- (۱) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی / من از آن روز که در بند توام آزادم
(۲) کیست آن کش سر پیوند تو در خاطر نیست / یا نظر در تو ندارد مگرش ناظر نیست
(۳) چون چشم تو دل می‌برد از گوشه‌نشینان / همراه تو بودن گنه از جانب ما نیست
(۴) جز این قدر نتوان گفت در جمال تو عیب / که وضع مهر و وفا نیست روی زیبا را

۱۰- وزن کدام بیت «همسان» است؟

- (۱) گفتم نهایی بود این درد عشق را / هر بامداد می‌کند از نو بدایتی
(۲) تویی برابر من یا خیال در نظرم / که من به طالع خود هرگز این گمان نبرم
(۳) آسایش تن غافلیم از یاد خدا کرد / همواری این راه مرا سر به هوا کرد
(۴) خوش بود یاری و یاری در کنار سبزه‌زاری / مهربان روی برهم وز حسودان برکناری

۱۱- ابیات تمام گزینه‌ها همسان دولختی است؛ به جز

- (۱) ز اندازه بیرون تشنه‌ام ساقی بیار آن آب را / اول مرا سیراب کن وانگه بده اصحاب را
(۲) حریف عهد مودت شکست و من نشکستم / خلیل بیخ ارادت برید و من نبردم
(۳) گفتمی به غم بنشین یا از سر جان برخیز / فرمان بُرمت جانان بنشینم و برخیزم
(۴) هر تیر که در کیشست گر بر دل ریش آید / ما نیز یکی باشیم از جمله قربان‌ها

۱۲- وزن ابیات کدام گزینه «ناهمسان» است؟

- (الف) دوش آرزوی خواب خوشم بود یک زمان / امشب نظر به روی تو از خواب خوشترست
(ب) همچنان عاشق نباشد و بود صادق نباشد / هر که درمان می‌پذیرد یا نصیحت می‌نیوشد
(ج) اگرچه در طلبت همعنان باد شمالم / به گرد سرو خرامان قامت نرسیدم
(د) از بهر خدا روی میپوش از زن و از مرد / تا صنع خدا می‌نگرد از چپ و از راست

- (۱) د - ج (۲) د - الف (۳) ج - ب (۴) ج - د

۱۳- مصراع «شاه شمشاد قدان خسرو شیرین دهنان» با کدام گزینه هم وزن است؟

- (۱) گفتم ای سلطان خوبان رحم کن بر این غریب
(۲) خیز تا بر کلک آن نقاش جان افشان کنیم
(۳) آری به اتفاق جهان می‌توان گرفت
(۴) یار مه روی مرا نیز به من بازسان

۱۴- تقطیع هجایی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) خه خه به‌نام ایزد آن روی کیست یا رب (خه / خه / ب / نا / م / ای / ز / دان / رو / ای / کی / است / یا / رب)
(۲) پیش از این عمری به باد عشق او بر داده‌ام (پی / اش / زین / عم / اری / اب / با / د / عش / اق / او / بر / دا / د / ام)
(۳) سوخت اوراق دل از اخگر پنداری چند (سو / اخ / تو / ارا / اق / د / ل / ز / اخ / گ / ا / ر / پن / دا / ری / ا / چند)
(۴) به که از خنده‌ی ابلیس ترش داری روی (به / اک / از / ا / خن / د / ای / اب / ای / اس / ات / ارش / دا / ری / ا / روی)

۱۵- علامت هجایی کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) من ندانستم که عشق این رنگ داشت
(۲) لعل او بازار جان خواهد شکست
(۳) وز توام جای زظم زدن است
(۴) زخم‌ها را گر نجویم مرهمی

۱۶- علامت هجایی «--UU--UU--UU--» متناسب با کدام بیت است؟

- (۱) سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت / آتش بود در این خانه که کاشانه بسوخت
(۲) راهی بزن که آهی بر ساز آن توان زد / شعری بخوان که با او رطل‌گران توان زد
(۳) کی شعر ترانگیزد خاطر که حزین باشد / یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد
(۴) خوابم بشد از دیده در این فکر جگر سوز / کاغوش که شد منزل آسایش و خوابت

۱۷- علامت هجایی مقابل کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) وقت آن است که ضعف آید و نیرو برود (-UU--UU--UU--U-)
(۲) استاد کیمیا را بسیار سیم باید (-U-U--UU-U-U-)
(۳) گناه کردن پنهان به از عبادت فاش (UU-U-U--UU-U-U-)
(۴) ای روبهک چرا ننشینی به جای خویش (-U-U--UU-U-U-)

۱۸- تعداد هجای کشیده‌ی کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) به تو در گریخت خاقانی و دل فشانند بر تو / اگرش قبول کردی خبری فرست ما را
(۲) به بهانه‌ی حدیثی بگشای لعل نوشین / به خراج هر دو عالم گهری فرست ما را
(۳) ای کاش آتشی ز کنار اندر آمدی / نه حسن تو گذاشتی و نه هوای من
(۴) به غلامی تو ما را به جهان خبر برآمد / گرهی ز زلف کم کن، کم‌ری فرست ما را

۱۹- تعداد هجاهای کوتاه و بلند هم‌ی مصراع‌ها با یکدیگر برابر است؛ به جز

- (۱) به رهت نشسته بودم که نظر کنی به عالم
(۲) مکن ارچه می‌توانی که ز خدمتم برانی
(۳) چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او
(۴) دگر به هرچه تو گویی مخالفت نکنم

۲۰- کدام گزینه یک هجا نسبت به سایر گزینه‌ها بیشتر دارد؟

- (۱) وقت آن شیرین قلندر خوش که در اطوار سیر
(۲) در نمی‌گیرد نیاز و ناز ما با حسن دوست
(۳) ای صبا با ساکنان شهر یزد از ما بگو
(۴) آنکه روز افزون نماید درد من آن خود طیب است

۲۱- وزن کدام گزینه در مقابل آن نادرست ذکر شده است؟

- (۱) عمری گذشت و راه نبردم به کوی دوست / مجلس تمام گشت و ندیدیم روی دوست (مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن)
(۲) امشب از حسرت رویت دگر آرامم نیست / دلم آرام نگیرد که دلارام نیست (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
(۳) بلبل به شاخ سرو در آواز دل فریب / بر دل نوید سر و قد گل‌گذار داد (مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن)
(۴) جان من در راه آن دلبر خدا گشت و نگشت / جان خوبان برخی خاک دلارا هست و نیست (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

۲۲- با توجه به معنی، املائی چند واژه غلط است؟

«مرهم: داروی بهبودی - تهفه: ارمغان - تقفد: دلجویی کردن - گذاردن: ادا کردن - صیرت: روش - محمل: کجاوه - سنا: تحسین»

- (۱) سه (۲) چهار (۳) دو (۴) پنج

۲۳- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود / داغ عشق تو گلی نیست که از یاد رود
- ۲) نرود حسرت آن چاه زنخندان از دل / تشنه را آب محال است که از یاد رود
- ۳) نتوان از سر او برد هوای شیرین / لشگر خسرو اگر بر سر فرهاد رود
- ۴) کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم / تا سراسر به ره عشق تو بر باد شود

۲۴- بیت «ای خواجه در حجابی از خود صفا نیابی / تا ترک خود نگویی هرگز خدا نیابی» با کدام بیت هم مفهوم است؟

- ۱) از بلاها می‌کند ترک خودی ایمن تو را / لشکر بیگانه‌ای ملک تو را چون خویش نیست
- ۲) تا نگردي بی‌خبر از جسم و جان / کی خبریابی ز جانان یک زمان
- ۳) ترک خودی مراد ز قطع مراحل است / این بار هر کجا فتد از دوش منزل است
- ۴) ترک خودپرستی کن عاشقی و مستی کن / تا ز دام غم خود را چون رهی رها بینی

۲۵- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر مشترک است؟

«مرا گه‌گه به دردی یاد می‌کن / که دردت مرهم جان می‌نماید»

- ۱) در این علت سرای دهر خرسندی طبیعت کن / چو تسکین سازت او باشد کند درد تو درمانی
- ۲) دلم در درد تو درمان نجوید / که درد عشق درمان بر نتابد
- ۳) درمان طمع کن که شود درد تو درمان / بس درد که درمان شود از کندن دندان
- ۴) ای درد تو درمان دل و رنج تو راحت / اشکم نمک آب و جگر خسته جراحات